

DIGITAL SYNTOLKNING

TEATER FÖR ALLA

Ett informationsmaterial från Teater 23 för producenter, arrangörer och inköpare av scenkonst.

När Harry mötte Iggy, Teater 23. Foto: Julia Lindemalm

TEATER 23

TEATER 23

Teater 23 är en fri teater i Malmö som gör scenkonst för barn och ungdomar. Vår övertygelse är att alla har rätt att uppleva lika bra teater, och vi vill därför kunna erbjuda samma teaterupplevelse oavsett vem som ser föreställningen och var. Därför åker vi på turné med alla våra föreställningar och tar alltid med oss hela våra scenrum, så att rummet är det samma på varje ny plats. Och därför jobbar vi alltid för att kunna bemöta vår publik på deras egna villkor, och erbjuda det stöd som var och en behöver, oavsett var vi befinner oss.

Salong Koinoor, Teater 23. Foto: Amelie Herbertsson

VÅR SYNTOLKNING

Teater 23 har som en del i vårt arbete med tillgänglighet utvecklat ett eget system för att digitalt syntolka föreställningar. Genom en förinspelad tolkning och digitala verktyg kan vi erbjuda syntolkning vid varje enskild föreställning, både hemma på vår egen scen och på turné. Det gör att den som är i behov av syntolkning inte behöver vara hänvisad till vissa specifika föreställningar på vissa specifika platser, utan kan gå på teater med sin klass, sina vänner eller sin familj när som helst och var som helst på sina egna villkor.

VARFÖR SYNTOLKA?

Det är svårt att veta exakt hur många i Sverige som är synskadade, men enligt Synskadades Riksförbund är omkring 100 000 personer inskrivna på syncentraler runtom i landet. Synen försämras också för de flesta människor med åldern, och Socialstyrelsens kunskapsstöd räknar med att upp till 15% av personer över 65 år har en synnedsättning. Att syntolka sina föreställningar gör att dessa personer kan få en mer komplett scenkonstupplevelse och uppleva scenkonst på lika villkor, tillsammans med sina vänner och anhöriga.

VARFÖR SYNTOLKA DIGITALT?

Digital syntolkning gör det möjligt för den som behöver att få en föreställning syntolkad när som helst, var som helst, eftersom det är lika lätt för arrangörer och producenter att erbjuda syntolkning på turné i en gymnasal som på en stor teaterscen. Det gör det lättare för den som använder syntolkningen att välja ett datum som passar en själv och gå på teater tillsammans med sina vänner eller sin familj. Möjligheten att gå på vilken föreställning som helst gör också att användare av syntolkning på samma villkor som andra kan gå på en föreställning spontant, och slipper kravet att boka långt i förväg.

Ring, ring! Teater 23. Foto: Amelie Herbertsson

SÅ FUNKAR DET!

Att ta fram en digital syntolkning

För att skapa syntolkning krävs någon form av förförståelse kring vilka delar av en föreställning personer med synskada vill och behöver få tolkade. Att se andra föreställningar med syntolkning och att prata med personer som själva använder syntolkning är bra förberedelser. Teater 23 gjorde 2016 en stor målgruppsundersökning kring behov och önskemål, och har samlat på oss mycket värdefulla tankar från referensgrupper och publik på våra föreställningar. Dessutom krävs förstås en grundläggande kunskap om den teknik som används, men den behöver inte vara speciellt avancerad.

När en föreställning ska syntolkas börjar syntolken med att titta på föreställningen flera gånger och anteckna vad som behöver tolkas. Det finns stora vinster med att ha med syntolken redan under repetitionsperioden. Då kan regissör, skådespelare och andra vara med och skapa syntolkningen, som på så sätt blir en del av den konstnärliga processen och en integrerad del av föreställningen.

QLab. Foto: Zofia Åsenlöf

Mottagare med hörlurar. Foto: Teater 23

Syntolken skriver syntolkningsrepliker utifrån anteckningarna, ser om föreställningen och redigerar replikerna så att de är så tydliga och klara som möjligt, och passar in i resten av föreställningen. Sedan är det dags att läsa in replikerna. Detta kan ske i en inspelningsstudio, men det går också att göra en bra inspelning med relativt enkel utrustning i ett välisolerat rum.

De färdiga syntolkningsreplikerna programmeras sedan in som ques i det program som används för att köra ljud under föreställningen. Teater 23 använder programmet QLab för både ljud och ljus, och syntolkningsreplikerna varvas med övriga ques i programmet. Men istället för att gå ut i högtalarna skickas syntolkningsljudet via en sändare till små mottagare med hörlurar hos de som behöver syntolkning.

SÅ FUNKAR DET!

Att använda digital syntolkning

Teater 23:s digitala system för syntolkning använder förinspelade ljud, ungefär som syntolkningen som används på film och TV.

Vid insläppet till föreställningen får den som önskar syntolkning en liten mottagarenhet och ett par hörlurar. Innan föreställningen börjar loopas en introduktion till föreställningen i lurarna. Introduktionen beskriver hur scenen ser ut och hur skådespelarna är klädda och låter. När föreställningen börjar stängs introduktionen av och istället styr föreställningens tekniker särskilda ljudspår med syntolkning som spelas upp i hörlurarna. Ljudspåren stegas fram under föreställningen och följer det som händer på scenen på ett dynamiskt och levande sätt.

Den som använder syntolkning kan själv justera volymen på sin mottagarenhet, men behöver inte göra något annat. När föreställningen är slut lämnas mottagarenheten och hörlurarna tillbaka till teaterns personal.

Scenografin för Pappa är ut och cyklar, Teater 23. Foto: Teater 23

DETTA KAN TEATER 23 ERBJUDA

Syntolkade föreställningar

Teater 23 syntolkar redan idag i princip alla våra föreställningar. För dig som publik innebär det att det bara är att dyka upp på vilken som helst av våra föreställningar, du kan läsa mer om hur syntolkningen funkar på föregående sida. För dig som arrangör innebär det ingen extra insats, bara möjligheten att erbjuda en större publik i ditt område möjlighet att ta del av scenkonst. Vi ser gärna att du hjälper oss att sprida informationen genom att lyfta syntolkningen i marknadsföring och tillhandahålla detta material till publiken.

För att läsa mer om våra föreställningar och boka biljetter eller köpa föreställningar, gå in på vår hemsida www.teater23.se.

Informationsmaterial

Detta informationsmaterial finns både i tryckt, digitalt och inläst format, och är fritt för dig som arrangör eller användare av syntolkning att sprida. Du hittar materialet på Teater 23:s hemsida.

Föreläsning

Vi föreläser gärna för kulturaktörer, arrangörer och intresseorganisationer om möjligheterna med syntolkning och vilka mervärden det kan ge för scenkonsten.

Workshop

För kulturaktörer och arrangörer erbjuder vi som komplement till föreläsningen en workshop i att ta fram digital syntolkning. Teater 23 berättar om hur vi har gjort för att ta fram vårt syntolkningssystem och om de åsikter och tankar vi fick ta del av i vår förundersökning med personer som använder syntolkning. I workshopen behandlas konstnärliga aspekter av syntolkning, hur den samverkar med resten av föreställningen och vilken information som behöver ingå i en bra syntolkning. Dessutom innehåller workshopen en teknisk del där vi går igenom utrustning, programvara och tillvägagångssätt för att länka en digital syntolkning till en föreställning.

Teater 23 erbjuder detta informationsmaterial i tryckt och inläst format.

Vill du beställa material, boka en föreläsning om syntolkning eller en workshop som hjälper din organisation att ta fram ett eget digitalt syntolkningssystem? Kontakta oss!

Postadress:

Teater 23
Djäknegatan 7
211 35 Malmö

E-post:

info@teater23.se

Hemsida:

www.teater23.se

Telefon:

040-30 32 23

